

רס"ל חנן דוד (דודו)

333322

בן יפה ושמעון

נולד ב- ט"ז אייר תרצ"ז 27.4.1937

התגייס לצה"ל בינואר 1955

שרת בפלס"ן גולני (95)

נפל ב- י"א אדר ב' תשכ"ב 17.3.1962

במבצע נוקייב.

חנן דרד,

בן שמעון ויפה. נולד ביום ט"ז באייר תרצ"ז (27.4.1937) בבירות אשר בלבנון. למד שם בבית-ספר יסודי של "כל ישראל חברים" עד כיתה ג' ולאחר עלותו לארץ, במסגרת "השומר הצעיר", בשנת 1947, נמצא בקיבוץ מזרע ולמד במוסד החינוכי שם. הגיע בו לכיתה י"ב וסיים את לימודיו. היה קרוב לריתמיקה ולריקודי-עם ואהב אותם. גויס לצה"ל בינואר 1955, וכתום שירותו הסדיר חזר לקיבוץ בתורת חבר ונתחבב שם על הכל - וביחוד על הילדים. אבל עם שהיה קשור בכל נפשו לחיי-קיבוץ ראה בהכרח לעזבם לאחר כמה חדשים כדי לעזור לאביו שחלה. משלא מצא עבודה החליט לחזור לצבא; אז פנה לצבא-הקבע ונתקבל בו. ביום י"א באדר ב' תשכ"ב (17.3.1962) נפל בקרב על הכנרת והובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בחיפה. בשבוע לאחר נפלו החליטה הוועדה הבין-משרדית בנצרת-עלית, אשר עם תושביה נימנו דויז ומשפחתו, לנטוע גן-ציבורי לזכר חללי-נוקייב. השקיע מרץ רב בהקמת מועדון אך לא זכה לראות בחנוכתו וחבריו-לנשק קראו למועדון על-שמו.

ייה זכרו ברוך'

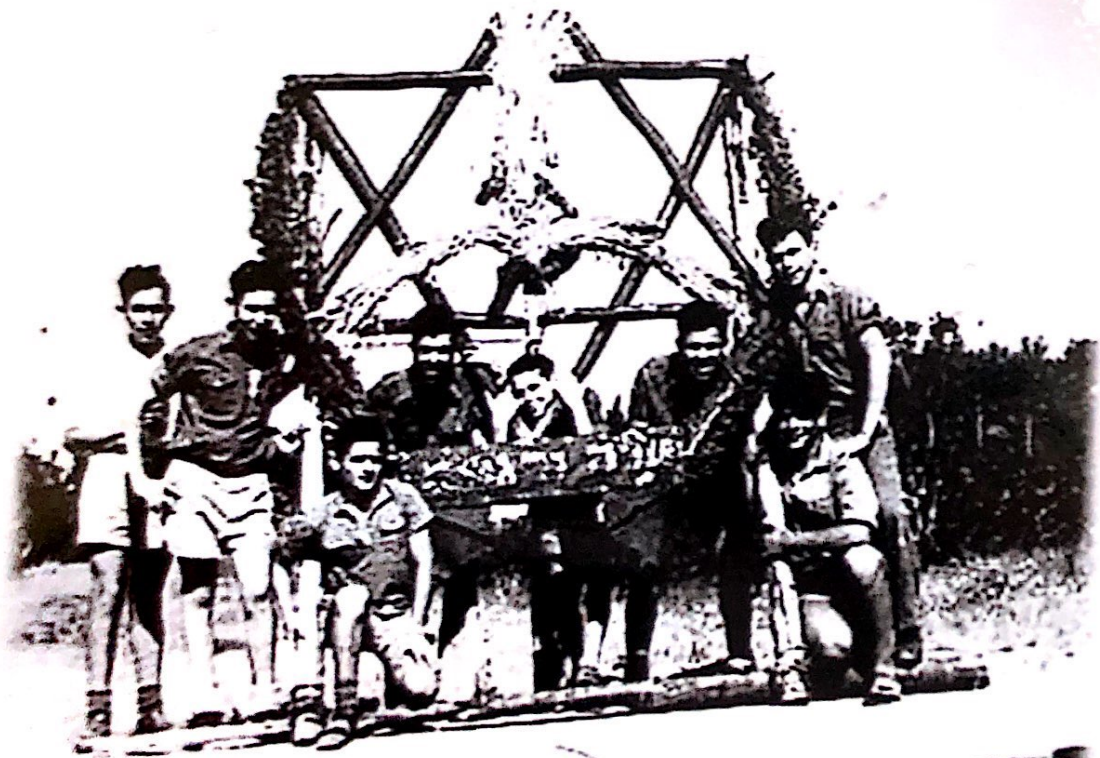

מקום הולדתו ביירות שבלבנון

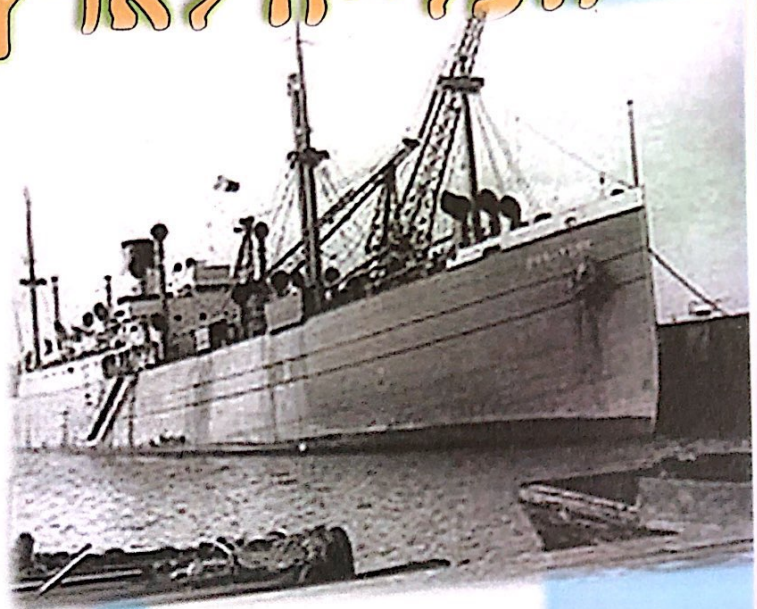

דוד היה חבר בתנועת

השומר הצעיר

העלייה לארץ ישראל

במהלך שירותו הצבאי

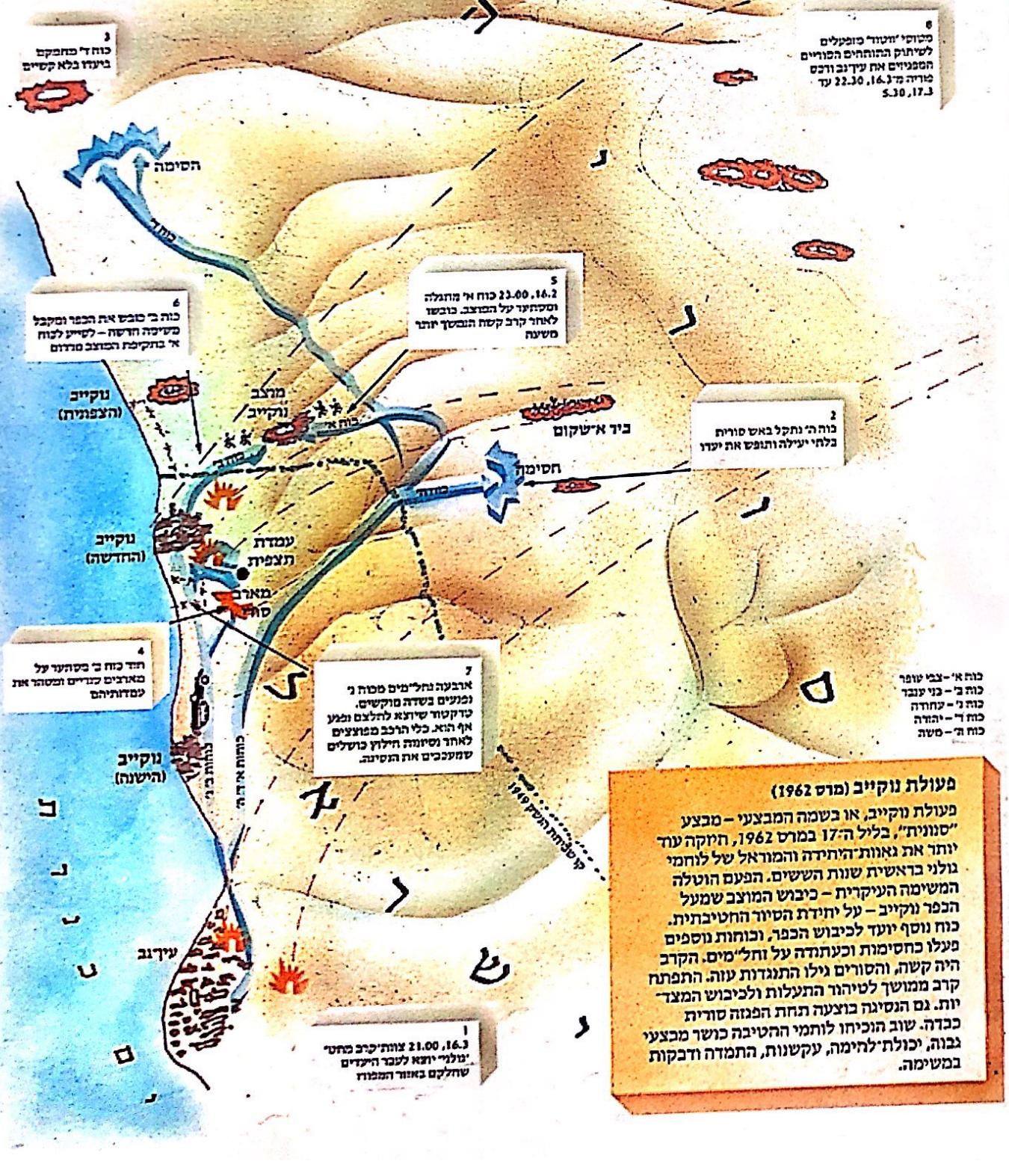

במהלך שירותו הצבאי

מפת הקרב

מבצע "סנונית"
ליל 17/16 במרס 1962

3 כוח ד' בחמקם
ביעודו בלא קשיים

8 מכוסו 'חגור' כופקלים
לסיחוק התוחמים הסורים
הספגיים אח עירוב ורכס
מריה מ' 16.3, 22.30 עד
5.30, 17.3

6 כוח ב' כבש את הכפר ומקבל
פשיקה חדשה - לשיעור לבוח
א' בתקופת המוצב מדרום

5 23.00, 16.2 כוח א' מחגלה
וסקתה על המוצב. כובשו
לאחר קרב קשה המבטח יותר
מסעה

2 כוח ה' נתקל באש סורית
בלתי יעילה ותופש את יפוד

4 חיד כוח ב' מסתער על
מאבקים כחיים ומסחר את
עמדותיהם

7 ארבעה נח'מים מסת נ'
נכונים בשדה מוקשים.
נדקטור שיהא להלצם ולמע
אף הוא. כלי הרוב ממוצעים
לאחד ושזונה חילוף כושלים
שמעבכים את הנסינה.

כוח א' - צבי עופר
כוח ב' - בני ענבר
כוח ג' - עתודה
כוח ד' - יהודה
כוח ה' - מסה

1 21.00, צוות יריב מחטי
'פולני' יוצא לעבר היקדים
שחלקם באזור הממוזר

פעולת נוקייב (מרס 1962)
פעולת נוקייב, או בשמה המבצעי - מבצע "סנונית", בליל ה-17 במרס 1962, היוקה עוד יותר את גאונות-היהודה והמוראל של לוחמי גולני בראשית שנות הששים. הפעם הוטלה המשימה העיקרית - כיבוש המוצב שמעל הכפר נוקייב - על יחידת הסיוור החטיבתית. כוח נוסף יועד לכיבוש הכפר, וכוחות נוספים פעלו כחסימות וכעתודה על וח'מים. הקרב היה קשה, והסורים גילו התנגדות עזה. התפתח קרב ממושך לטיהור התעלות ולכיבוש המצד-יות. גם הנסיגה בוצעה תחת הפגזה סורית כבדה. שוב הוכיחו לוחמי החטיבה כושר מבצעי גבוה, יכולת-לחימה, עקשנות, התמדה ודבקות במשימה.

תיאור הקרב

בִּי 16 במארס 1962, לאחר שיום קודם שוב נפתחה אש סורית על ספינת משמר ישראלית, נקראו מח"ט "גולני" ומפקדי כוחות המישנה לדיון דחוף בלישכת אלוף פיקוד צפון. "הלילה" - הודיע האלוף מאיר זורע - "תיערך פשיטת גמול נגד הסורים ממזרח לכנרת". עד לרגע האחרון, בצהרי יום שישי, לא נקבע יעד הפעולה. לבסוף נקבע, כי כוחות החטיבה יכבשו את מוצב נוקייב, ישמידו את הכוח שבו ויפוצצו את מבניו. שם הפעולה: "מבצע סנונית".

- זו היתה חלוקה הכוחות למבצע:
- כוח א' - פלוגת סיור בפיקוד המ"פ, צבי'קה עופר - כיבוש מוצב נוקייב ופיצוץ.
 - כוח ב' - פלוגת בית-הספר למ"כים בפיקוד המ"פ, בני ענבר - כיבוש הכפר נוקייב.
 - כוח ג' - עתודה של פלוגה מגדוד "הבוקעים הראשון" ר"ט 10 זחל"מים (בפיקוד המג"ד אורי שילה).
 - כוח ד' - סגל פלוגת טירונים א' - חסימת הדרך נוקייב-כורסי נגד רכב וח"ר.
 - כוח ה' - סגל פלוגת טירונים ב' - חסימת השביל נוקייב-ביר אשקום (מפקד החסימות היה מג"ד "גדעון", יהודה גביש).
 - סיוע לכוחות - שתי סוללות 120 מ"מ בעין גב; כיתת מרגמות 81 מ"מ מעיר-גב.

צבי'קה עופר לא היה מופתע מן ההחלטה להכות את נוקייב. כמה ימים לפני שזומן המח"ט ללישכת האלוף, יצא צבי'קה יחד עם כמה קצינים אחרים בחטיבה ל"תצפית פרטית" על הגיזרה. בחינות מערה שחלשה על השטח, בחנו הקצינים הצעירים את האיזור, והיה זה עופר שקבע בהחלטיות: "אנחנו נעלה על נוקייב". השערתו אכן התאמתה.

המוצב נוקייב נמצא כארבעה ק"מ צפונית למשק עיר-גב. על גבעה נישאה מעל לים. הדרך אל המוצב עוברת בשפלה צרה, שרוחבה בין כמה עשרות למאתיים מטרים, המוגבלת על-ידי הים במערב ובעלידי הדכס התלול במזרח. כמאתיים מטרים דרומית למוצב נמצא הכפר נוקייב. יחידתו של צבי'קה היתה חדשה, יחסית. חיילי ליה היו בצבא חמישה חודשים, והיתה זו בשבילם פעולת הקרב הראשונה. מפקד היחידה ידע, כי יהיה זה קרב קשה, גם בגלל הגישה הקשה אל המוצב. מדוונותיה של הגבעה תלולים ונשלטים על-ידי רשת תעלות קשר ועמדות מבוצרות. לאורך ההכנות למבצע, החזיר צבי'קה עופר בחייליו את ההכרה, שאיכים להכות בסורים.

גורם ההפתעה אבד זמן רב לפני שהגיע הכוח ליעדו. כוחות אחרים עלו על מארבים סוריים, והאיזור כולו ניעור לחיים. זו חסיבה שכוחות הסיירת, אשר הגיעו לאיזור הפריצה אל חיעד, נתקלו באש תופת, שניתכה ממיספר רב של כלי נשק אוטומטיים.

ביצוע התוכנית המקורית היה מחייב את הכוח לרדת במורד הוואדי ולהסתער במעלה הגבעה מול הקנים יורקי האש. אולם צבי'קה החליט לסטות מן התוכנית. בהשאירו כוח מינימלי לטיפול בנפגעים, ניתק צבי'קה את עיקר הכוח מהאש הסורית ובתנור עת איגוף שקטה הגיע אל הצד הצר של המוצב הסורי (מקום בו אמורה היתה לפרוץ אחת המחל-קות האחרות).

מהירות ההחלטה ומהירות הפעולה - והשקט בה בוצעה - הם שהביאו את הכוח לעמדת הסתערות חדשה וטובה. וכך הפכו את סכנת הכישלון לפתח לניצחון. חיעד נפרץ וטיהורו החל. הפעולה היתה רצופה גילויים מופלאים של יוזמה, שליטה בנשק ועבודת צוות למופת בכל הרמות.

הסורים האחרונים נדחקו בהדרגה לאחת מפינות המוצב, כשבשטח פזורים עשרות הרוגיהם. גם לכוחותינו היו נפגעים, ביניהם מפקדים רבים. משהבחין צבי'קה, כי הואט קצב ההתקדמות, נטל פיקוד ישיר על הלוחמים והשתתף באורח פעיל בלחימה. כאשר חייליו מסייעים בידו, פרץ קדימה, ידה לכל עבר, כשהוא מחליף מפעם לפעם את כלי הנשק שבידו, משליך רימונים ומושך את כוחותיו אחריו.

מקומו של צבי'קה עופר בראש הכוח בעת לחימה קשה בתעלות, והשתתפותו האישית בהפעלת כלי הנשק כשתוך כדי כך הוא מנהל את פעולת הדיווח והתיאום עם הכוחות השכנים, וכל זה בקור רוח מוחלט ובשקט מופתי - הם שהיו בין הגורמים העיקריים להשלמתה המוצלחת של המשימה. על מעשהו זה צוין צבי'קה לשבח על-ידי הרמטכ"ל. הכוח של בני ענבר נע לעבר הכפר נוקייב, כשר הוא מחסל בדרכו עמדת תצפית, שפתחה לעברו באש. בהגיעם לכפר התארגנו כוחות המישנה בהתאם לתוכנית, והחלו מטהרים את הבתים ואת מוצבי החוף של הסורים, דרומית לכפר. הפעולה בוצעה ביעילות. נגרמו אבידות קשות הן בנפש והן בצידו. לכוחותינו היו 51 נפגעים: 7 הרוגים, 43 פצועים ונעדר אחד. לקחים רבים הופקו מפעולה זו: הדור גמא האישית שנתנו המפקדים לפקודיהם; מנהיגות וגילויי תושיה; רמת מוסר הלוחמים שנתגלתה בקרב זה במלוא עוצמתה, ומעללי הגבורה הרבים של הלוחמים, הנהגים, החובשים, הרופאים והמפקדים.

הפעולה בה נפל דוד

מבצע "סנונית" - פעולת נוקייב (ליל 16-17 במרס 1962)
הרמה המבצעית, הדבקות במשימה והמשמעת הקרבית, שגילו לוחמי חטיבת גולני בפעולת תאופיק (מבצע "חרגול", פברואר 1960), יחד עם המאמץ הגדול לטיפול גאוות-היחידה וערך ה"הסתערות" כסטנדרט-לחימה מרכזי, שעשו המח"טים אהרון יריב (1960-1961), ומוטה גור (1961-1963) הביאו בסופו של דבר להטלת משימה קרבית עצמאית נוספת על חטיבת גולני בחודש מרס 1962. גם הפעם היה זה מבצע כנגד האויב הסורי ברמת-הגולן, מבצע "סנונית", פשיטה לילית על הכפר נוקייב הדרומי (נוקייב החדשה) ועל המוצב הפלוגתי מעליו. המוצב היה גדול ומבוצר באורך 300 מטר וברוחב 150 מטר עם חמש מצדיות בטון, תעלות קשר, עמדות וגידור. מועד הפשיטה נקבע לליל ה-16-17 במרס 1962, לאחר שבראשית אותה שנה הגבירו הסורים את התקפותיהם על הדייגים הישראלים בצפון-מזרח הכנרת. פעולת נוקייב (מבצע "סנונית") בוצעה על-ידי צוות קרב מחטיבת גולני בפיקוד המח"ט אל"מ מוטה גור, שהפעיל בפעולה חמישה כוחות-משנה.

כוח א', יחידת הסיוור החטיבתי בפיקוד רס"ן צביקה עופר, כבש את המוצב הפלוגתי מעורפו לאחר קרב קשה, שנמשך יותר משעה תוך קבלת סיוע מכוח ב', בפיקוד רס"ן בני ענבר, לוחמי ביה"ס למ"כים, שכבשו בקלות יחסית את הכפר נוקייב והתפנו להמשך תקיפת המוצב הפלוגתי מחזיתו. שני כוחות נוספים, כוח-משנה ד' וכוח-משנה ה', בפיקוד מג"ד "גדעון" יהודה גביש, הורכבו מסגל פלוגות טידונים א' ו-ב', והופעלו כחסימות מצפון לנוקייב וממזרח ליד ביר-א-שקום. כוח ג', פלוגה מגדוד "הבוקעים הראשון" בפיקוד של המג"ד אורי

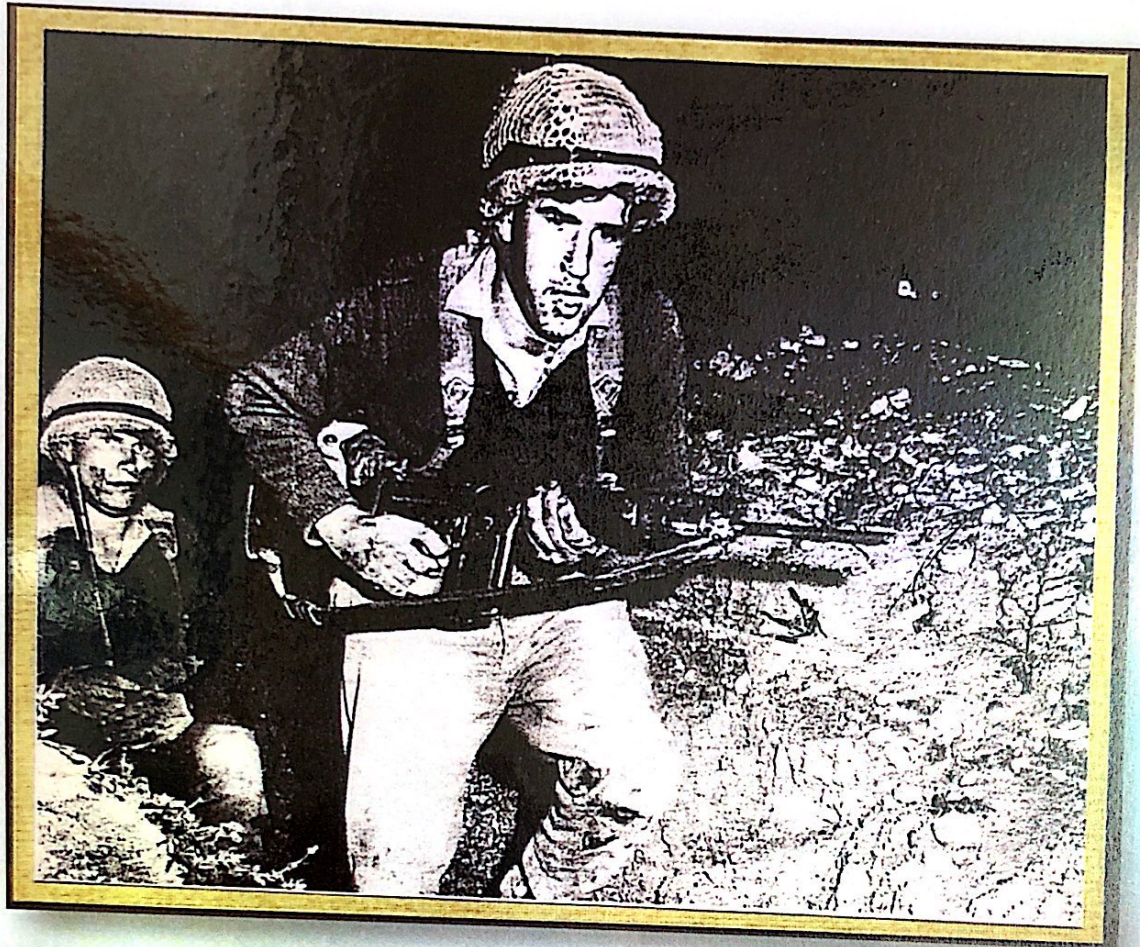
שילה, רוכזו כעתודה על גבי זחל"מים בעין-גב. כמו כן הופעלו שתי סוללות מרגמות 120 מ"מ. החל משעה 22.30 ב-16 במרס הפעילו הסורים הפגזה כבדה על הכוחות הנלחמים, קיבוץ עין-גב ועל רכס פוריה. חיילי גולני ביצעו את משימותיהם בשלמות, טיהרו וכבשו את הכפר והמוצב, אך הנסיגה, שבוצעה תחת הפגזה סורית רצופה, התעכבה בשל נסיונות רבים לחלץ ארבעה זחל"מים וטרקטור משדה-מוקשים מדרום לנוקייב. בלילה הופעלו 5 מטוסי "ווטור" לשיתוק הארטילריה הסורית. בקרב נהרגו 7 חיילים ו-45 נפצעו. לסורים נהרגו 35 חיילים, ואחד נשבה.

מפקדו של דוד –

צביקה עופר במהלך הקרב

תמונות במהלך הלחימה

גשר 'בנות יעקב' הדרך בה

הוחזרה גופתו של דוד זיל

אנדרטה לזכר הלוחמים שנהרגו

במבצע ובניהם דוד חנון ז"ל

קרן קימת לישראל

מצפה נוקייב

על בבעה זו ניטש קרב נוקייב
בליל ה-17-16 למרץ 1962
י"א באדר ב'תשכ"ב
הפעולה נערכה בתגובה
להתנכלויות הסורים
לדייגי הכנרת ולספינת-המשמר

המוצב נכבש לאחר קרב קשה
בידי לוחמי הטיבת בולני
בקרב נפלו
שמונה מלוחמי החטיבה והסיירת
לוחם אחד נעדר בקרב עד היום
כבוד לזכרם

חטיבת בולני
והיחידה הסיירת

תמונה 33 יום, נפגשתי עם קב"מ אהרן אלוני.
שיתף אותי בסיפוריו האישיותיים והוציא לי לפניו חומר לזכרון
בלתי כוזב, המעורבות והתחייבות, ואני נשענתי עליהם כמקור
יום שני בקיבוץ.

היה לי סיפור של קרב, פריצה, פריצה, פריצה, קרב של הפלמ"ח והצבא
יומי קרב של קול, אך לא אבדתי שום דבר. חשתי נקווה, וחזרתי עם אהרון
משמחתי לגיבורי הלחימה, ולמנהיגיהם, ולמנהיגיהם לצה"ל, ולמנהיגיהם
אני מאמין שהיה לי כוחותיהם, אבל בטח שהיה לי חזון של גיבורי פריצה
במקום אחר, אולי יגידו לזכורם באהבה.

זה היה יום קרב של מתיחות שלם ביום ה' בלילה לפני הצהריים
אזרחי מלחמה בצבא - לאבדו - מלחמה שלם בלילה לפני הצהריים
אבדתי. מאוץ המורח הוא לפני מלחמה שלם בלילה לפני הצהריים
היה חלק מהמורח שלם לפני מלחמה שלם בלילה לפני הצהריים
הלחמה שלם לפני מלחמה שלם בלילה לפני הצהריים
לילה שלם לפני מלחמה שלם בלילה לפני הצהריים
לילה שלם לפני מלחמה שלם בלילה לפני הצהריים
לילה שלם לפני מלחמה שלם בלילה לפני הצהריים

כותבים לזכרו

